

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

14 юли 2022 година *

„Преюдициално запитване — Съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси — Рамково решение 2002/584/ПВР — Член 2, параграф 4 — Условие за двойна наказуемост на деянието — Член 4, точка 1 — Случай, при който изпълнението на европейската заповед за арест може да бъде отказано — Контрол от страна на изпълняващия съдебен орган — Деяния, някои от които съставляват престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка — Член 49, параграф 3 от Хартата на основните права на Европейския съюз — Принцип на пропорционалност на престъплението и наказанието“

По дело C-168/21

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Cour de cassation (Касационен съд, Франция) с акт от 26 януари 2021 г., постъпил в Съда на 16 март 2021 г., в рамките на производство по дело за изпълнение на европейска заповед за арест, издадена срещу

KL

при участието на:

Procureur général près la cour d’appel d’Angers (Прокурор към Апелативен съд, Анже, Франция),

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: К. Jürimäe (докладчик), председател на състава, N. Jääskinen, M. Safjan, N. Piçarra и M. Gavales, съдии,

генерален адвокат: A. Rantos,

секретар: M. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 20 януари 2022 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за KL, от A. Barletta, avvocato, C. Glon и P. Mathonnet, адвокати,

* Език на производството: френски.

- за френското правителство, от A. Daniel и A. L. Desjonquères, в качеството на представители,
- за италианското правителство, от G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от W. Ferrante, avvocato dello Stato,
- за Европейската комисия, от A. Azéma и S. Grünheid, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 31 март 2022 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 2, параграф 4 и член 4, точка 1 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3), изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г. (ОВ L 81, 2009 г., стр. 24) (наричано по-нататък „Рамково решение 2002/584“), и член 49, параграф 3 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).
- 2 Преюдициалното запитване е отправено във връзка с изпълнението във Франция на европейска заповед за арест, издадена от италианските съдебни органи срещу КЛ за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода за дванадесет години и шест месеца, за деяния, квалифицирани като въоръжен грабеж, извършен в съучастие, унищожаване на имущество и разграбване, носене на оръжие и взривяване на съоръжения, извършени в Генуа (Италия) през 2001 г.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Съображения 6 и 12 от Рамково решение 2002/584 гласят:
 - „(6) Европейската заповед за арест съгласно настоящото рамково решение е първата конкретна мярка в областта на наказателното право, която прилага принципа за взаимно признаване, който Европейският съвет определя като „крайтъгълния камък“ на съдебното сътрудничество.
- [...]
- (12) Настоящото рамково решение спазва основните права и се съобразява с принципите, признати в член 6 от [ДЕС] и отразени в [Хартата], и по-специално [дял] VI от нея. [...].“

4 Член 1 от това рамково решение, озаглавен „Определение на понятието европейска заповед за арест и задължение за изпълнението ѝ“, гласи:

„1. Европейската заповед за арест е съдебно решение, което е издадено от държава членка, с оглед задържане и предаване на друга държава членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

2. Държавите членки следва да изпълнят всяка европейска заповед за арест въз основа на принципите на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение.

3. Рамковото решение няма действие по отношение на изменение на задължението за спазване на основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 от [ДЕС]“.

5 Член 2 от посоченото рамково решение, озаглавен „Обхват на европейската заповед за арест“, предвижда в параграфи 1, 2 и 4:

„1. Европейската заповед за арест се издава за деяния, които са наказуеми съгласно правото на издаващата държава членка с лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане[,] за не по-малко от 12 месеца, или ако наложеното наказание лишаване от свобода или мярката, изискваща задържане, е не по-малко от 4 месеца.

2. Следните престъпления, ако в издаващата държава членка са наказуеми с лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане[,] за срок не по-малък от три години и така както са определени в законодателството на издаващата държава членка, при условията на настоящото рамково решение и без проверка за двойна наказуемост на деянието, дават основание за предаване съгласно европейската заповед за арест:

[...]

4. За престъпления, различни от посочените в параграф 2, предаването може да зависи от условието, деянията, за които е издадена европейската заповед за арест, да съставляват престъпление съгласно законодателството на изпълняващата държава членка независимо от елементите на състава или начина, по който е описано“.

6 Членове 3, 4 и 4а от същото рамково решение изброяват случаите, при които не се допуска изпълнение, и случаите, при които може да бъде отказано изпълнение на европейска заповед за арест. По-специално член 4 от Рамково решение 2002/584, озаглавен „Случаи, при които изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано“, в точка 1 гласи:

„Изпълняващият съдебен орган може да откаже да изпълни европейска заповед за арест:

„1) когато в някои от посочените в член 2, параграф 4 случаи, деянието, за което е издадена европейска заповед за арест, не е престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка; [...]“.

7 Член 5 от Рамково решение 2002/584 предвижда гаранциите, предоставени от издаващата държава членка, в особени случаи.

Френското право

- 8 Член L. 695-23 от Code de procédure pénal (Наказателно-процесуален кодекс) предвижда:

„Изпълнението на европейската заповед за арест се отказва и ако деянието, което е предмет на посочената заповед за арест, не съставлява престъпление съгласно френските закони.

Чрез дерогация от първа алинея европейската заповед за арест се изпълнява без проверка на двойната наказуемост на твърдените деяния, когато съгласно правото на издаващата държава членка съответните действия са наказуеми с лишаване от свобода за три години или повече или с мярка, изискваща задържане, със същата продължителност и попадат в една от категориите престъпления, предвидени в член 694-32.

Когато се прилагат разпоредбите на предходната алинея, правната квалификация на деянията и определянето на предвиденото наказание са от изключителната компетентност на съдебния орган на издаващата държава членка. [...]“.

Италианското право

- 9 Член 419 Codice penale (Наказателен кодекс) в редакцията му, приложима към фактите по спора в главното производство, гласи:

„Който извън предвидените в член 285 случаи извърши действия по унищожаване на имущество или разграбване, се наказва с лишаване от свобода от осем до петнадесет години. Ако престъплението засяга оръжия, боеприпаси или хранителни продукти в търговски обект или склад, се налага по-тежко наказание“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 10 На 6 юни 2016 г. италианските съдебни органи издават европейска заповед за арест срещу KL за изпълнението на наказание лишаване от свобода за дванадесет години и шест месеца, наложено от Corte d'appello di Genova (Апелативен съд Генуа, Италия) с решение от 9 октомври 2009 г., придобило изпълнителна сила на 13 юли 2012 г. след отхвърлянето на жалбата на засегнатото лице от Corte suprema di cassazione (Върховен касационен съд, Италия) на същата дата.
- 11 Това наказание съответства на кумулирането на четири наказания за четири престъпления, а именно, първото, въоръжен грабеж, извършен в съучастие, за което е наложено наказание една година лишаване от свобода, второто, унищожаване на имущество и разграбване, за което е наложено наказание десет години лишаване от свобода, третото, носене на оръжие, за което е наложено наказание девет месеца лишаване от свобода, и четвъртото, взривяване на съоръжения, за което е наложено наказание девет месеца лишаване от свобода.
- 12 Що се отнася по-специално до престъплението, квалифицирано като „унищожаване на имущество и разграбване“, обстоятелствата по извършването му са описани в европейската заповед за арест, както следва:

„[В] съучастие с други, образуващи група от над пет лица, по време на протестни прояви срещу срещата на високо равнище на Г-8 [KL] извършва действия по унищожаване на имущество и разграбване в контекст, в който от гледна точка на мястото и времето е

съществувала обективна опасност за обществения ред; няколко случая на повреждане на обществено имущество и на имоти, публична собственост, с последващи щети, които не могат да бъдат точно определени, но не по-малко от няколкостотин милиона (италиански лири (ITL)); повреждане, разграбване, унищожаване чрез палеж на кредитна институция, автомобили и търговски обекти, утежнени от обстоятелството, че са причинени значителни имуществени вреди на засегнатите лица“.

- 13 Съгласно представените на Съда данни, от решението на Corte d'appello di Genova (Апелативен съд, Генуа) от 9 октомври 2009 г. е видно, че под квалификацията „унищожаване на имущество и разграбване“, предвидено в член 419 от Наказателния кодекс, KL е обвинен в седем деяния, наказуеми като съставляващи едно и също престъпление, а именно повреждане на обществено имущество и на имоти, публична собственост, повреждане на имущество и разграбване на строителен обект, унищожаване на помещенията на Credito Italiano SpA, унищожаване чрез палеж на превозно средство Fiat Uno, унищожаване чрез палеж на помещенията на Banca Carige SpA, унищожаване чрез палеж на превозно средство Fiat Brava и унищожаване на имущество и разграбване на супермаркет.
- 14 KL се противопоставя на предаването си в изпълнение на европейската заповед за арест, посочена в точка 10 от настоящото решение.
- 15 С решение от 23 август 2019 г. Chambre de l'instruction de la Cour d'appel Rennes (Следствено отделение на Апелативен съд Рен, Франция) разпорежда предоставянето на допълнителна информация, по-специално предоставянето на решението на Corte d'appello di Genova (Апелативен съд Генуа) от 9 октомври 2009 г. и решението на Corte suprema di cassazione (Върховен касационен съд) от 13 юли 2012 г., посочено в точка 10 от настоящото решение.
- 16 С решение от 15 ноември 2019 г. следственото отделение на Апелативен съд Рен отказва да предаде KL на процесуално основание. Това решение е отменено от Cour de cassation (Касационен съд, Франция), а делото е върнато за разглеждане от Cour d'appel d'Angers (Апелативен съд Анже, Франция).
- 17 С решение от 4 ноември 2020 г. Chambre de l'instruction de la cour d'appel d'Angers (Следствено отделение на Апелативен съд, Анже), от една страна, отказва да предаде KL на италианските органи на основание на европейската заповед за арест, тъй като същата е издадена с оглед на изпълнение на наказание лишаване от свобода за срок от десет години, наложено за престъпление, квалифицирано като „унищожаване на имущество и разграбване“, и от друга страна, разпорежда да бъде поискана допълнителна информация, с която италианските съдебни органи да уточнят дали желаят наказанието лишаване от свобода за две години и шест месеца, наложено за останалите три престъпления, посочени в тази заповед, да бъде изпълнено във Франция.
- 18 Procureur général près la Cour d'appel d'Angers (прокурор към Апелативен съд Анже) и KL обжалват това решение пред запитващата юрисдикция, Cour de cassation (Касационен съд).
- 19 Запитващата юрисдикция счита, че отнесеното до нея дело повдига въпроси относно тълкуването на условието за двойна наказуемост на деянието, предвидено в член 2, параграф 4 и в член 4, точка 1 от Рамково решение 2002/584 (наричано по-нататък „условието за двойна наказуемост на деянието“).

- 20 В това отношение запитващата юрисдикция поочертава, че за да откаже предаването на КЛ за изпълнение на наказанието лишаване от свобода за две години и шест месеца за деянията, квалифицирани като „унищожаване на имущество и разграбване“, следственото отделение на Cour d'appel d'Angers (Апелативен съд Анже) отбелязва, че две от седемте деяния, на които се основава наказанието, не представляват престъпление във Франция, а именно, от една страна, унищожаването на помещенията на Credito Italiano и от друга страна, унищожаването чрез палеж на превозното средство Fiat Brava. Това следствено отделение стига до заключението, че тъй като Corte d'appello di Genova (Апелативен съд Генуя) и Corte suprema di cassazione (Върховен касационен съд) „недвусмислено са заявили волята“ си да разгледат тези седем деяния, квалифицирани като „унищожаване на имущество и разграбване“, като неделима съвкупност, прилагането на условието за двойна наказуемост на деянието изисква всички тези образуващи така квалифицираната съвкупност деяния да не бъдат вземани предвид.
- 21 В този контекст запитващата юрисдикция припомня, че предвид практиката на Съда, произтичаща от решение от 11 януари 2017 г., Grundza (C-289/15, EU:C:2017:4), при преценката на условието за двойна наказуемост на деянието изпълняващият наказанието съдебен орган трябва да провери дали фактите в основата на съответното престъпление, както са отразени в съдебното решение, постановено от компетентния орган на издаващата държава членка, сами по себе си също биха били наказуеми на територията на изпълняващата държава, ако са били извършени на посочената територия. Не се изисква точно съответствие нито между елементите на състава на престъплението, както са описани съответно от правото на издаващата държава членка и от правото на изпълняващата държава членка, нито в наименованието или квалификацията на посоченото деяние съгласно съответните национални правни уредби.
- 22 Посочената юрисдикция изтъква, че макар да е изведена при тълкуването на Рамково решение 2008/909/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 година за прилагане на принципа за взаимно признаване към съдебни решения по наказателни дела, с които се налагат наказания лишаване от свобода или мерки, включващи лишаване от свобода, за целите на тяхното изпълнение в Европейския съюз (ОВ L 327, 2008 г., стр. 27), тази съдебна практика изглежда приложима към условията, при които трябва да се извърши проверката за двойна наказуемост на деянието в областта на европейската заповед за арест поради сходството в двете рамкови решения на разпоредбите, които се отнасят до двойната наказуемост.
- 23 Същата юрисдикция посочва, че в италианското право престъплението, квалифицирано като „унищожаване на имущество и разграбване“, се отнася до многократни и масови действия по унищожаване и повреждане на имущество, които причиняват не само вреди на собствениците на съответното имущество, но и нарушават общественото спокойствие, като застрашават нормалния живот на гражданите. Във френското наказателно право застрашаването на общественото спокойствие чрез масово унищожаване на движимо или недвижимо имущество не било квалифицирано като отделно престъпление. Престъпления са само унищожаване, повреждане, кражба, придружена с повреждане на имущество, извършени евентуално в съучастие и които могат да причинят вреди на собствениците на такова имущество.
- 24 Макар да не се изисква точно съответствие между елементите на състава на съответното престъпление съгласно италианското право и тези на съответстващото му престъпление във френското право, нарушаването на общественото спокойствие все пак било съществен елемент на състава на престъплението, за да бъде то квалифицирано като „унищожаване на

имущество и разграбване“, така че според запитващата юрисдикция прилагането на условието за двойна наказуемост на деянието не е толкова очевидно, та да не оставя място за никакво основателно съмнение.

- 25 При положение че условието за двойна наказуемост на деянието не било пречка за предаването на КЛ, тази юрисдикция счита, че в такъв случай възниква въпросът за пропорционалността на наказанието, за което се иска предаването само с оглед на деянията, за които е изпълнено това условие.
- 26 В това отношение, на първо място, запитващата юрисдикция отбелязва, че Рамково решение 2002/584 не съдържа разпоредба, позволяваща на изпълняващия съдебен орган да откаже предаването на заинтересованото лице с мотива, че наложеното от издаващата държава членка наказание е очевидно непропорционално с оглед на деянията, за които е предвидено предаването.
- 27 На второ място, въпреки че съгласно член 5 от това рамково решение изпълнението на европейската заповед за арест може да е обусловено от наличието на разпоредби в правната система на издалата го държава членка за преразглеждане на наложеното наказание, това се отнася само до случаите, при които престъплението, във връзка с което е издадена европейската заповед за арест, е наказуемо с доживотен затвор или мярка, изискваща задържане до живот.
- 28 При това положение, дори изпълняващия съдебен орган да счита, че са налице сериозни затруднения по въпроса за пропорционалността на европейската заповед за арест, той няма право на това основание да откаже да разпорежи издирваното лице да бъде предадено с оглед на изпълнението на наказанието, наложено от издаващата държава членка. Освен това, след като по принцип издаващият съдебен орган трябва да провери пропорционалността на европейска заповед за арест, преди да я издаде, в случай че такава заповед е издадена с оглед на изпълнение на наказание, наложено за едно-единствено престъпление, характеризиращо се с няколко деяния, но само някои от тях съставляват престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка, може да се окаже, че тази заповед вече не е пропорционална на етапа на изпълнението ѝ, въпреки че е била пропорционална на етапа на издаването ѝ.
- 29 При тези обстоятелства с оглед на основните правни принципи, които трябва да се спазват в контекста на европейската заповед за арест съгласно член 1, параграф 3 от Рамково решение 2002/584 запитващата юрисдикция иска да се установи дали член 49, параграф 3 от Хартата, установяващ принципа, според който тежестта на наказанията не трябва да бъде несъразмерна спрямо съответното престъпление, задължава изпълняващия съдебен орган да откаже да изпълни европейска заповед за арест когато, от една страна, същата е била издадена с оглед изпълнението на общо наказание, наложено за едно-единствено престъпление, и от друга страна, част от деянията, за които е наложено това наказание, не съставляват престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка.

30 При тези обстоятелства Cour de cassation (Касационен съд) решава да спре производството по делото и да отправи до Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Трябва ли член 2, параграф 4 и член 4, [точка] 1 от Рамково решение 2002/584 да се тълкуват в смисъл, че условието за двойна наказуемост [на деянието] е изпълнено в положение като разглежданото в главното производство, в което предаването се иска за деяния, които в издаващата държава [членка] се квалифицират като „унищожаване на имущество и разграбване“, състоящи се в действия по унищожаване на имущество и разграбване, които може да нарушат общественото спокойствие, когато в изпълняващата държава [членка] тези престъпления се квалифицират като кражба с повреждане и унищожаване на имущество, без непременно да включват в състава си елемента на нарушаване на общественото спокойствие¹?
- 2) При утвърдителен отговор на първия въпрос, следва ли член 2, параграф 4 и член 4, [точка] 1 от Рамково решение 2002/584 да се тълкуват в смисъл, че съдът на изпълняващата държава [членка] може да откаже да изпълни европейска заповед за арест, издадена с оглед на изпълнение на наказание, когато установи, че съдебните органи на издаващата държава са наложили на съответното лице това наказание за извършването на едно-единствено престъпление, обвинението за което се отнася до различни деяния, и че само една част от тези деяния съставлява престъпление съгласно правото на изпълняващата държава [членка]? Следва ли да се прави разграничение в зависимост от това дали решаващите съдилища на издаващата държава [членка] приемат тези различни деяния за отделни?
- 3) Изисква ли член 49, параграф 3 от [Хартата] съдебният орган на изпълняващата държава членка да откаже да изпълни европейска заповед за арест, когато, от една страна, тя е издадена с оглед изпълнението на общо наказание, наложено за едно-единствено престъпление, и от друга страна, предаването може да се разреши само за част от тези деяния, тъй като някои от деянията, за които е наложено това наказание, не съставляват престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

31 С първия си преюдициален въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 2, параграф 4 и член 4, точка 1 от Рамково решение 2002/584 трябва да се тълкуват в смисъл, че условието за двойна наказуемост на деянието е изпълнено, когато европейската заповед за арест е издадена за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода, наложено за деяния, които в издаващата държава членка съставляват престъпление, изискващо тези деяния да накърняват защитен в тази държава членка правен интерес, когато такива деяния съставляват престъпление и съгласно правото на изпълняващата държава членка, без накърняването на този защитен правен интерес да е елемент от състава на това престъпление.

¹ По-скоро „без непременно да включват в състава си такова нарушаване на общественото спокойствие“?

- 32 Съгласно постоянната практика на Съда, за да се определи обхватът на условието за двойна наказуемост на деянието, следва да се вземат предвид не само текстовете на член 2, параграф 4 и член 4, параграф 1 от Рамково решение 2002/584, но и техният контекст и целите на правната уредба, от която тези разпоредби са част (вж. в този смисъл решение от 28 януари 2021 г., Специализирана прокуратура (Декларации за правата), C-649/19, EU:C:2021:75, т. 42 и цитирана съдебна практика).
- 33 На първо място, от текста на член 2, параграф 4 от Рамково решение 2002/584 следва, че преценката на условието за двойна наказуемост на деянието изисква да се провери дали деянията, за които е издадена европейската заповед за арест, съставляват престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка, „независимо от елементите на състава или начина, по който е описано“. Съответно член 4 от това рамково решение, който се отнася до случаите, при които изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано, предвижда в точка 1, че изпълняващият съдебен орган може да откаже да изпълни европейска заповед за арест, когато в някои от посочените в член 2, параграф 4 от въпросното решение случаи деянието, за което е издадена европейска заповед за арест, не е престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка.
- 34 В този смисъл, за да се прецени дали е спазено условието за двойна наказуемост на деянието, е необходимо и достатъчно деянията, довели до издаването на европейската заповед за арест, също да съставляват престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка. От това следва, че не се изисква престъпленията да са идентични в съответните две държави членки (вж. по аналогия по отношение на прилагането на принципа за взаимно признаване към съдебни решения по наказателни дела, решение от 11 януари 2017 г., Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, т. 34).
- 35 В действителност от думите „независимо от елементите на състава или начина, по който е описано“ престъплението, така както е предвидено в изпълняващата държава членка, следва, че законодателят на Съюза, не изисква точно съответствие нито между елементите на състава на престъплението, както са описани съответно в правото на издаващата държава и в правото на изпълняващата държава членка, нито в наименованието или квалификацията на това деяние съгласно националните правни уредби (вж. по аналогия решение от 11 януари 2017 г., Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, т. 35).
- 36 Следователно при преценката на условието за двойна наказуемост на деянието, за да определи дали е налице случай, при който изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано на основание член 4, точка 1 от Рамково решение 2002/584, изпълняващият съдебен орган трябва да провери дали фактите в основата на престъплението, за което е издадена тази европейска заповед за арест, сами по себе си също биха съставлявали престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка, ако са били извършени на нейната територия (вж. по аналогия решение от 11 януари 2017 г., Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, т. 38).
- 37 На второ място, контекстът, в който се вписват член 2, параграф 4 и член 4, точка 1 от Рамково решение 2002/584, както и целите на това рамково решение също подкрепят такова тълкуване.
- 38 В това отношение следва да се припомни, че целта на посоченото рамково решение е чрез въвеждането на опростена и ефикасна процедура за предаване на осъдени или заподозрени в нарушаване на наказателния закон лица да улесни и ускори съдебното сътрудничество, за

да допринесе за осъществяването на целта на Европейския съюз да се превърне в пространство на свобода, сигурност и правосъдие въз основа на високата степен на доверие, която трябва да съществува между държавите членки (решение от 22 февруари 2022 г., *Openbaar Ministerie* (Съд, създаден със закон в издаващата държава членка), C-562/21 PPU и C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, т. 42 и цитираната съдебна практика).

- 39 Принципът на взаимното признаване, който съгласно съображение 6 от Рамково решение 2002/584 представлява „крайъгълен камък“ на съдебното сътрудничество по наказателни дела, намира приложение в член 1, параграф 2 от това рамково решение, който прогласява правилото, че държавите членки са длъжни да изпълняват всяка европейска заповед за арест въз основа на този принцип и в съответствие с разпоредбите на посоченото рамково решение (решение от 22 февруари 2022 г., *Openbaar Ministerie* (Съд, създаден със закон в издаващата държава членка), C-562/21 PPU и C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, т. 43 и цитираната съдебна практика).
- 40 От това следва, че изпълняващите съдебни органи по принцип могат да откажат да изпълнят европейска заповед за арест само в предвидените в Рамково решение 2002/584 изчерпателно изброени случаи на отказ за изпълнение и че за изпълнението ѝ не могат да се поставят други условия освен изчерпателно уредените в член 5 от това рамково решение. Следователно изпълнението на европейската заповед за арест е принципът, а отказът същата да бъде изпълнена, е предвиден като изключение, което трябва да се тълкува стриктно (решение от 22 февруари 2022 г., *Openbaar Ministerie* (Съд, създаден със закон в издаващата държава членка), C-562/21 PPU и C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, т. 44 и цитираната съдебна практика).
- 41 Принципът на взаимно признаване, който е в основата на установения с Рамково решение 2002/584 механизъм за предаване, води по-специално до включването в член 2, параграф 2 от това рамково решение на списък на престъпленията, въз основа на които съответното лице се предава на основание на европейска заповед, без проверка за двойна наказуемост на деянието.
- 42 За престъпленията, които не са включени в този списък, член 2, параграф 4 от посоченото рамково решение предвижда възможността изпълняващата държава членка да постави като изискване за изпълнението на европейската заповед за арест да е налице условието за двойна наказуемост на деянието.
- 43 Съгласно член 4, точка 1 от същото рамково решение това условие представлява случай, при който изпълнението на европейската заповед за арест може да бъде отказано, и следователно представлява изключение от правилото, че европейската заповед за арест трябва да бъде изпълнена, поради което приложното поле на основанието за отказ за изпълнение на европейската заповед за арест трябва да се тълкува стриктно, за да се ограничат случаите на отказ от изпълнение на тази европейска заповед (вж. по аналогия решение от 11 януари 2017 г., *Grundza*, C-289/15, EU:C:2017:4, т. 46).
- 44 Ето защо, макар член 4, точка 1 от Рамково решение 2002/584 да предоставя на изпълняващия съдебен орган правомощието да откаже изпълнението на европейска заповед за арест, ако не е изпълнено условието за двойна наказуемост на деянието, тази разпоредба въвежда изключение от принципа на взаимно признаване по член 1, параграф 2 от това рамковото решение и поради това не бива да се тълкуват така, че да се стигне до осуетяване на целта, припомнена в точки 38—40 от настоящото решение, а именно да се

улесни и ускори предаването между съдебните органи на държавите членки предвид взаимното доверие, което трябва да съществува помежду им (вж. по аналогия решение от 24 септември 2020 г., *Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof* (Специално правило), C-195/20 PPU, EU:C:2020:749, т. 35 и цитираната съдебна практика).

- 45 Тълкуване на условието за двойна наказуемост на деянието обаче в смисъл, че това условие изисквало да е налице пълно съответствие между елементите от фактическия състав на престъплението, така както е определено в правото на издаващата държава членка, и елементите на престъплението, предвидено в правото на изпълняващата държава членка, а също и по отношение на защитения в правните системи на тези две държави членки правен интерес, би накърнило ефективността на процедурата по предаване.
- 46 Всъщност предвид минималната хармонизация в областта на наказателното право на равнището на Съюза подобно пълно съответствие може да липсва при голям брой престъпления. Следователно тълкуването, посочено в предходната точка, би ограничило значително случаите, в които условието за двойна наказуемост на деянието би могло да бъде изпълнено, като по този начин би застрашило постигането на преследваната с Рамково решение 2002/584 цел.
- 47 Освен това и като последица от това тълкуване не би била спазена и целта за борбата срещу безнаказаността на издирвано лице, което се намира на друга територия, различна от територията, на която е извършило престъпление, която е една от целите на Рамково решение 2002/584 (вж. в този смисъл и по аналогия решение от 17 декември 2020 г., *Openbaar Ministerie* (Независимост на издаващия съдебен орган) (C-354/20 PPU и C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, т. 62 и цитираната съдебна практика).
- 48 Всъщност тълкуване на условието за двойна наказуемост на деянието в смисъл, че това условие изисква защитеният правен интерес, чието нарушение е елемент от състава на престъплението съгласно правото на издаващата държава членка, да бъде и елемент от състава на престъплението съгласно правото на изпълняващата държава членка, би могло да доведе до отказ за предаване на съответното лице в изпълнение на европейската заповед за арест, въпреки че за това лице е постановена присъда в издаващата държава членка и деянията, за които е издадена европейската заповед за арест, съставляват престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка.
- 49 Следователно прилагането на условието за двойна наказуемост на деянието не може да изисква от изпълняващия съдебен орган да проверява дали накърняването на защитения от правото на издаващата държава членка правен интерес е също така елемент от състава на престъплението съгласно правото на изпълняващата държава членка.
- 50 Следователно е без значение, че деянията, довели до издаването на европейската заповед за арест, попадат в обхвата на престъпление в издаващата държава членка, което изисква тези деяния да са от естество да засегнат защитен от правото на тази държава членка правен интерес, какъвто в настоящия случай е нарушаването на общественото спокойствие, като същевременно този елемент не се изисква от правото на изпълняващата държава членка, за да се квалифицират същите деяния като престъпление.
- 51 С оглед на изложеното по-горе на първия въпрос следва да се отговори, че член 2, параграф 4 и член 4, точка 1 от Рамково решение 2002/584 трябва да се тълкуват в смисъл, че условието за двойна наказуемост на деянието е изпълнено, когато европейската заповед

за арест е издадена за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода, наложено за деяния, които в издаващата държава членка съставляват престъпление, изискващо тези деяния да накърняват защитен в тази държава членка правен интерес, когато такива деяния съставляват престъпление и съгласно правото на изпълняващата държава членка, без накърняването на този защитен правен интерес да е елемент от състава на това престъпление.

По втория и третия въпрос

- 52 С втория и третия си въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 2, параграф 4 и член 4, точка 1 от Рамково решение 2002/584 във връзка с член 49, параграф 3 от Хартата трябва да се тълкуват в смисъл, че изпълняващият съдебен орган може да откаже да изпълни европейска заповед за арест, издадена с оглед на изпълнение на наказание лишаване от свобода, когато това наказание е наложено в издаващата държава членка за извършването от издирваното лице на едно-единствено престъпление, съставено от няколко деяния, само една част от които съставляват престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка.
- 53 В самото начало следва да се констатира, че член 2, параграф 4 и член 4, точка 1 от Рамково решение 2002/584 не предвиждат изрично хипотезата, при която изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано, с мотива че само част от деянията, съставляващи единното престъпление в издаващата държава членка, на което се основава тази европейска заповед за арест, съставляват престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка.
- 54 При тези условия следва да се вземе предвид контекстът, в който се вписват тези разпоредби, както и целите, преследвани с Рамково решение 2002/584.
- 55 На първо място, от отговора на първия въпрос следва, че за да се прецени условието за двойна наказуемост на деянието, е без значение обстоятелството, че деянията, за които е издадена европейската заповед за арест, са квалифицирани като едно-единствено престъпление съгласно правото на издаващата държава членка.
- 56 Всъщност, както следва от точка 51 от настоящото решение, тази преценка се ограничава до това да се определи дали в хипотезата, при която съответните деяния са извършени на територията на изпълняващата държава членка, тези деяния също биха съставлявали престъпление съгласно законодателството на изпълняващата държава членка, независимо от фактическия състав на нарушението и от квалификацията, възприета в издаващата държава членка.
- 57 На второ място, що се отнася до въпроса дали изпълняващият съдебен орган може да приеме, че е налице основание за неизпълнение на европейска заповед за арест, поради обстоятелството че само една част от посочените деяния съставляват престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка, следва да се припомни, както е посочено в точка 43 от настоящото решение, че условието за двойна наказуемост на деянието е сред изброените в член 4 от това рамково решение случаи, при които изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано, които трябва да се тълкуват стриктно, за да се ограничат случаите на неизпълнение на европейската заповед за арест.

- 58 Следователно, както по същество отбелязва генералният адвокат в точка 55 от заключението си, освен ако не се разшири обхватът на основанието за неизпълнение по член 4, точка 1 от Рамково решение 2002/584 по отношение на частта от деянията, които съставляват престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка и които следователно не попадат в приложното поле на това основание, обстоятелството, че само една част от деянията, съставляващи престъпление в издаващата държава членка, представляват престъпление и съгласно правото на изпълняващата държава членка, не би могло да позволи на изпълняващия съдебен орган да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест.
- 59 Това тълкуване се потвърждава от структурата на това рамково решение.
- 60 Всъщност, дори да се предположи, че при посоченото в точка 58 от настоящото решение обстоятелство за предаването може да се постави условието съответното лице да не изтърпи в издаващата държава членка наказанието за частта от деянията, които не съставляват престъпление в изпълняващата държава членка, следва да се отбележи, че такова условие не се съдържа в член 5 от Рамково решение 2002/584. Съдът обаче многократно е постановявал, че за изпълнението на европейска заповед за арест не могат да се поставят други условия освен изчерпателно уредените в този член 5 (вж. в този смисъл решение от 3 март 2020 г., X (Европейска заповед за арест — Двойна наказуемост), C-717/18, EU:C:2020:142, т. 41 и цитираната съдебна практика).
- 61 Тълкуването на член 2, параграф 4 и на член 4, точка 1 от Рамково решение 2002/584, съдържащо се в предходните точки от настоящото решение, освен това се потвърждава от анализа на преследваните с Рамково решение 2002/584 цели, припомнени в точки 38—40 и 47 от това решение, а именно, от една страна, да се улесни и ускори предаването между съдебните органи на държавите членки предвид взаимното доверие, което трябва да съществува помежду им, и от друга страна, целта, изразяваща се в борба срещу безнаказаността на издирвано лице, което се намира на друга територия, различна от територията, на която, както се твърди, е извършило престъпление.
- 62 Както изтъква по същество френското правителство в писменото си становище, тълкуването на условието за двойна наказуемост на деянието в смисъл, че изпълнението на европейската заповед за арест би могло да бъде отказано, поради това че някои наказуеми в издаващата държава членка деяния не са престъпление в изпълняващата държава членка, би създавало пречки за ефективното предаване на съответното лице и би довело до безнаказаността му за всички разглеждани деяния. Всъщност това тълкуване би довело до отказ за предаването, въпреки че част от тези деяния отговарят на това условие.
- 63 Ето защо следва да се приеме, че условието за двойна наказуемост на деянието е изпълнено, когато европейската заповед за арест е издадена за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода, въпреки че това наказание е наложено в издаващата държава членка за извършването от издирваното лице на едно-единствено престъпление, съставено от няколко деяния, само една част от което съставляват престъпление в изпълняващата държава членка.
- 64 Подобно тълкуване съответства и на принципа на пропорционалност на престъплението и наказанието, предвиден в член 49, параграф 3 от Хартата, до който се отнасят въпросите на запитващата юрисдикция.

- 65 Всъщност, от една страна, в системата, въведена с Рамково решение 2002/584, спазването на принципа на пропорционалност на престъплението и наказанието се осигурява от съдебните органи на издаващата държава членка. Съдът е постановил, че гарантирането на правата на лицето, чието предаване се иска, е на първо място отговорност на издаващата държава членка (решения от 23 януари 2018 г., Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, т. 50 и от 6 декември 2018 г., IK (Изпълнение на национално допълващо наказание), C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, т. 66).
- 66 От друга страна, генералният адвокат е посочил в точка 63 от становището си, че евентуално непропорционалният характер на наказанието, наложено в издаващата държава членка, не е сред предвидените случаи, при които не се допуска или може да бъде отказано изпълнение, изброени в членове 3, 4 и 4а от Рамково решение 2002/584.
- 67 Освен това от точка 36 от настоящото решение следва, че условието за двойна наказуемост на деянието предполага единствено да се провери дали фактите в основата на престъплението, за което е издадена тази европейска заповед за арест, сами по себе си също биха съставлявали престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка, ако са били извършени на нейната територия.
- 68 Ето защо при преценката на това условие изпълняващият съдебен орган не следва да преценява наложеното в издаващата държава членка наказание от гледна точка на член 49, параграф 3 от Хартата.
- 69 С оглед на всички изложени по-горе съображения на втория и третия въпрос следва да се отговори, че член 2, параграф 4 и член 4, точка 1 от Рамково решение 2002/584 във връзка с член 49, параграф 3 от Хартата трябва да се тълкуват в смисъл, че изпълняващият съдебен орган не може да откаже да изпълни европейска заповед за арест, издадена за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода, когато това наказание е наложено в издаващата държава членка за извършването от издирваното лице на едно-единствено престъпление, съставено от няколко деяния, само една част от които съставляват престъпление в изпълняващата държава членка.

По съдебните разноски

- 70 С оглед на обстоятелството, че за страните в главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

- 1) Член 2, параграф 4 и член 4, точка 1 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки, изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г., трябва да се тълкуват в смисъл, че предвиденото в тези разпоредби условие за двойна наказуемост на деянието е изпълнено, когато европейската заповед за арест е издадена за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода, наложено за деяния, които в издаващата държава членка**

съставляват престъпление, изискващо тези деяния да накърняват защитен в тази държава членка правен интерес, когато такива деяния съставляват престъпление и съгласно правото на изпълняващата държава членка, без накърняването на този защитен правен интерес да е елемент от състава на това престъпление.

- 2) Член 2, параграф 4 и член 4, точка 1 от Рамково решение 2002/584, изменено с Рамково решение 2009/299, във връзка с член 49, параграф 3 от Хартата за основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че изпълняващият съдебен орган не може да откаже да изпълни европейска заповед за арест, издадена за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода, когато това наказание е наложено в издаващата държава членка за извършването от издирваното лице на едно-единствено престъпление, съставено от няколко деяния, само една част от които съставляват престъпление в изпълняващата държава членка.

Подписи